

Vergaderjaar 1993-1994

23 444

Wijziging van de Wet op de telecommunicatievoorzieningen, het Wetboek van Strafrecht en het Wetboek van Strafvordering in verband met de doorbreking van het exclusieve recht van de concessiehouder in hoofdzaak door middel van de invoering van een gelimiteerd vergunningstelsel voor specifieke vormen van openbare mobiele telecommunicatie (mobiele telecommunicatie)

B

ADVIES RAAD VAN STATE

Aan de Koningin

's-Gravenhage, 20 juli 1993

Bij Kabinetsmissive van 27 januari 1993, no.93.000693, heeft Uwe Majesteit, op voordracht van de Minister van Verkeer en Waterstaat, bij de Raad van State ter overweging aanhangig gemaakt een voorstel van wet met memorie van toelichting, houdende wijziging van de Wet op de telecommunicatievoorzieningen in verband met de doorbreking van het exclusieve recht van de concessiehouder door middel van de invoering van een gelimiteerd vergunningstelsel voor specifieke vormen van openbare mobiele telecommunicatie en in verband met de verruiming van het machtigenstelsel voor telecommunicatie-inrichtingen ten behoeve van de overige vormen van mobiele telecommunicatie (Wet mobiele telecommunicatie).

1. Ingevolge het wetsvoorstel is de concessiehouder verplicht aan een vergunninghouder voorzieningen en vaste verbindingen ter beschikking te stellen ten behoeve van koppelingen van de telecommunicatieinfrastructuur van de vergunninghouder aan de geschakelde telecommunicatie-infrastructuur van de concessiehouder (artikel 4, vierde

NADER RAPPORT

Aan de Koningin

's-Gravenhage, 4 oktober 1993

Blijkens de mededeling van de Directeur van uw Kabinet van 27 januari 1993, nr. 93.000693 machtigde Uwe Majesteit de Raad van State zijn advies betreffende het bovenvermelde voorstel van wet rechtstreeks aan mij te doen toekomen. Dit advies, gedateerd 20 juli 1993, bied ik u hierbij aan.

1. Artikel 41 WTV, zoals dit komt te luiden ingevolge het wetsvoorstel, dwingt er niet toe dat de vergoeding welke verschuldigd zal zijn voor het nemen van een beslissing als bedoeld in artikel 13q, steeds ten laste moet worden gebracht bij de vergunninghouder die de beslissing uitlokt. Zo is het op grond van het bestaande artikel 41, onder c, WTV mogelijk bij of krachtens algemene maatregel van bestuur regels te stellen over de kosten van behandeling van klachten, bijvoorbeeld over ondervonden storingen. Deze kosten kunnen op grond van de bestaande uitvoeringsregelingen door de overheid ook in rekening gebracht worden bij degenen die de aanleiding voor de klacht vormden.

Zo zal het ook voor wat betreft de kosten, samenhangend met het door

en zesde lid). De concessiehouder stelt zelf de voorwaarden, waaronder tarieven, vast waaronder hij deze diensten verleent, waarbij hij uitgaat van de door de vergunninghouder gevraagde voorzieningen (voorgesteld artikel 4, vijfde lid). Wordt geen overeenstemming bereikt over de voorwaarden, dan kan de vergunninghouder de Minister van Verkeer en Waterstaat verzoeken een beslissing te nemen over de redelijkheid van deze voorwaarden (voorgesteld artikel 13q).

Voor de beslissing van de minister is een vergoeding verschuldigd (voorgestelde wijziging van artikel 41 van de Wet op de telecommunicatievoorzieningen (Stb.1988, 520) (WTV)). De Raad van State neemt aan dat deze vergoeding verschuldigd zal zijn door de vergunninghouder, nu deze de beslissing van de minister uitlokt. Een dergelijk systeem, waarbij de ene partij in een geschil bij voorbaat de kosten van de procedure dient te vergoeden, komt naar het oordeel van de Raad onvoldoende tegemoet aan het evenwicht tussen partijen. De bepaling ware aan te passen.

2. Voor de nadere regeling van de bestuursdwang en de dwangsom wordt een aantal bepalingen uit de Gemeentewet (Stb.1992, 96) van overeenkomstige toepassing verklaard. De Raad acht het echter minder wenselijk dat een dergelijke verwijzing wordt opgenomen naar bepalingen uit een wet die deel uitmaakt van een zo verschillend rechtsgebied. Het verdient aanbeveling om de regeling van de twee genoemde bevoegdheden in het wetsvoorstel zelf uit te schrijven. Daarbij waren de modelbepalingen, opgenomen in de aanwijzingen 142 en 143 van de Aanwijzingen voor de regelgeving (Ar), toe te passen.

3. De houder van een vergunning dient een vergoeding te betalen over het bedrag van de gezamenlijke voordelen verkregen uit de exploitatie van de vergunning (voorgesteld artikel 41a WTV).

de Minister van Verkeer en Waterstaat nemen van beslissingen in geschillen tussen de houder van de commissie en de houder van een vergunning op basis van artikel 41, mogelijk zijn te bepalen dat deze voor een deel gedragen worden door de houder van de concessie en voor een deel door de houder van de vergunning. In het evenwicht tussen partijen op dit punt is, zoals de Raad wenst, in het wetsvoorstel derhalve reeds voorzien.

2. Voor verwijzing naar de Gemeentewet is gekozen, omdat de regeling van de dwangsom en de bestuursdwang uit het voortontwerp van de derde tranche Algemene wet bestuursrecht (AWB) nagenoeg aansluiten bij de aangehaalde artikelen uit de Gemeentewet.

De derde tranche zal naar verwachting op relatief korte termijn in werking treden. Ondergetekende is van mening dat het onder deze omstandigheden niet opportuun is de regeling van de bestuursdwang voortuitlopend op de inwerkingtreding van de AWB voor een relatief korte periode in de WTV uit te schrijven. Bij het in werking treden van de betreffende AWB bepalingen zouden de uitgeschreven WTV bepalingen moeten worden verwijderd, hetgeen voor de WTV tekst veel ingrijpender is dan in het verwijzingsstelsel, gekozen in het wetsvoorstel. Dat de Gemeentewet deel uitmaakt van een verschillend rechtsgebied is in deze situatie naar de mening van de ondergetekende niet van veel betekenis.

3. De opmerking van de Raad dat het verkieslijker is om naar de fiscale wetgeving te verwijzen zonder begrippen daaruit te incorporeren onderschrijf ik in dit geval niet. In de memorie van toelichting is aange-

Het is de Raad opgevallen dat het hier een regeling betreft die sterke raakvlakken met het werkterrein van het Ministerie van Financiën heeft, zowel wat de regelgeving betreft als ten aanzien van de uitvoering.

Ten aanzien van de regelgeving wijst de Raad erop dat de fiscale bepalingen met betrekking tot goed koopmanschap en het begrip «winst» zijn overgenomen uit de fiscale wetgeving dan wel van overeenkomstige toepassing worden verklaard. Een dergelijke wetgevingsmethode, waarbij begrippen van de ene wetsfamilie in een andere wetsfamilie worden overgenomen, kan onduidelijkheid scheppen. Het college acht het verkieslijker om naar fiscale wetgeving te verwijzen zonder begrippen daaruit te incorporeren. Het wetsvoorstel ware aldus aan te passen.

De Raad wijst er voorts op dat de heffing en de invordering door de rijksbelastingdienst zullen worden gedaan. Uit de toelichting op dit artikel blijkt echter niet of overleg met het Ministerie van Financiën heeft plaatsgevonden. In dit verband zij verwezen naar aanwijzing 259 Ar. Ook blijkt uit de toelichting niet of is overwogen het voorstel van wet te laten mede-ondertekenen door de Staatssecretaris van Financiën, een mogelijkheid die in aanwijzing 201, derde lid, Ar wordt aangegeven. Op het voorgaande ware in de toelichting in te gaan.

Hierop aansluitend merkt het college op dat, indien ingevolge artikel 41a, tiende lid, bij of krachtens algemene maatregel van bestuur nadere regels betreffende de heffing en de invordering worden gesteld, de medewerking van de Staatssecretaris van Financiën – zeker nu de heffing en de invordering tot de taken van de rijksbelastingdienst zullen behoren – onontbeerlijk is. De tekst van het tiende lid ware aan te passen.

geven dat voor de bepaling van de voordelen uit de exploitatie van de vergunning zo dicht mogelijk is aangesloten bij de wijze waarop de winst in de inkomstenbelasting en de vennootschapsbelasting wordt bepaald. Artikel 41a, derde lid, van het voorstel van wet vormt in dezen de vertaalslag waardoor de grondslag voor de vergoeding, de «voordelen uit exploitatie», nagenoeg op dezelfde wijze wordt bepaald als het fiscale begrip «winst uit onderneming», terwijl in het vierde lid van het onderhavige artikel de bepalingen uit de inkomstenbelasting en de vennootschapsbelasting met betrekking tot het begrip winst uit onderneming van overeenkomstige toepassing worden verklaard. De vertaalslag is noodzakelijk omdat de rechtspersoon die houder van de vergunning is, ook nog andere activiteiten kan verrichten dan het exploiteren van de vergunning. De voorgestelde, aan het Rijk te betalen vergoeding dient echter slechts betrekking te hebben op de voordelen die zijn verkregen uit de exploitatie van de vergunning.

Dit brengt mee dat de grondslag voor de vergoeding zelfstandig dient te worden omschreven. Zou de rechtspersoon geen andere activiteiten mogen ontwikkelen dan het exploiteren van de vergunning dan zou inderdaad het rechtstreeks verwijzen naar de fiscaliteit in beeld kunnen komen. Voorts zou ook alsdan uitdrukkelijk geregeld moeten worden dat de aan de exploitatie van de vergunning toe te rekenen vennootschapsbelasting voor de grondslag van de vergoeding als een bedrijfslast aangemerkt moet worden. Daarnaast wijkt de regeling voor de verliescompensatie voor de vergoeding af van de verliescompensatie voor de vennootschapsbelasting. Met alleen een verwijzing naar de fiscale wetgeving zou ook hier derhalve niet kunnen worden volstaan. Om al deze redenen heb ik geen gevolg kunnen geven aan de aanbeveling van de Raad ter zake.

Aanwijzing 259 Ar, waar de Raad op wijst, bepaalt dat bij de voorbereiding van regelingen onderdelen van andere ministeries worden betrokken die bemoeyenis hebben met het te regelen onderwerp. In het onderhavige geval is met het Ministerie van Financiën onder meer ter zake van de aan het Rijk verschuldigde vergoeding en de formulering van de voorgestelde wettekst,

overleg gevoerd. Dit overleg is in positieve zin afgerond. Ondanks het feit dat aanwijzing 259 Ar niet voorschrijft dat melding moet worden gemaakt van het overleg tussen beide ministers heeft ondergetekende er geen bezwaar tegen van dit overleg in de memorie van toelichting melding te maken. De memorie van toelichting is daarom op dit punt aangevuld.

Wat betreft de opmerking van de Raad met betrekking tot aanwijzing 201, derde lid, Ar inzake de mede-ondertekening door de Staatssecretaris van Financiën van het wetsvoorstel merk ik het volgende op. Het voorgestelde artikel 41a neemt in het geheel van dit wetsvoorstel een ondergeschikte plaats in. Op grond van deze overweging is dan ook van mede-ondertekening van het wetsvoorstel afgezien. In de memorie van toelichting wordt dit aangegeven.

De Raad wijst er op dat de Staatssecretaris van Financiën zijn medewerking dient te verlenen bij het opstellen van de algemene maatregel van bestuur, waarbij nadere regels betreffende de heffing en invordering zullen worden gesteld. Gezien de betrokkenheid van de rijksbelastingdienst zal de algemene maatregel van bestuur primair door de Staatssecretaris van Financiën, als verantwoordelijk bewindspersoon onder wie de rijksbelastingdienst ressorteert, moeten worden opgesteld. Daarin heeft ondergetekende bij nadere overweging aanleiding gevonden in artikel 41a, elfde lid, WTV tot uitdrukking te brengen dat de voordracht voor de betreffende algemene maatregel van bestuur gedaan wordt door de Minister van Financiën mede namens de Minister van Verkeer en Waterstaat.

4. Voor de berekening van de in artikel 41a voorziene vergoeding is niet de meest eenvoudige weg gekozen. De hoogte van de vennootschapsbelasting en van de vergoeding zijn onderling van elkaar afhankelijk. Het college vraagt zich af of het niet eenvoudiger zou zijn om te volstaan met een opslagpercentage op de vennootschapsbelasting of met een van de omzet afhankelijk percentage. In het laatste geval doen zich ook de hierna gesignaleerde problemen met de verliesverrekening niet voor. De thans gekozen methode om de vergoeding

4. Deze opmerking van de Raad ziet op de berekening van de vergoeding. Een opslagpercentage op de vennootschapsbelasting, waar de Raad naar vraagt, is niet mogelijk omdat de houder van de vergunning ook andere activiteiten kan verrichten dan het exploiteren van de vergunning. De vergoeding zou zich dan ook uitstrekken tot de winst behaald met die andere activiteiten. Aan een van de omzet afhankelijk percentage kleeft het nadeel dat de vergunninghouder al direct een vergoeding zou zijn verschuldigd vanaf het moment dat met de exploi-

te regelen ware dan ook nader te bezien.

In de toelichting op dit onderdeel wordt alleen over vennootschapsbelasting gesproken. Op grond van het negende lid is het eerste lid ook van toepassing op de «derde», de feitelijke exploitant. Ziet de Raad het goed, dan behoeft deze anders dan de vergunninghouder op grond van artikel 13h, derde lid, onder a, geen rechtspersoon te zijn. In dat geval zal hij geen vennootschapsbelasting, doch inkomstenbelasting verschuldigd zijn. Hierop ware in de toelichting in te gaan.

5. In artikel 41a, vijfde lid, wordt de verliesverrekening geregeld.

Deze wijkt af van de verliesverrekening van artikel 51, tweede lid, van de Wet op de inkomstenbelasting 1964 (Wet IB) en van artikel 20, tweede lid, van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 (Wet Vpb). In beide genoemde artikelen kan een verlies – naast de komende acht kalenderjaren – ook worden verrekend met de inkomens c.q. belastbare winsten onderscheidenlijk de binnenlandse inkomens van de drie voorafgaande kalenderjaren (de zogenaamde carry-back). Deze mogelijkheid wordt hier uitgesloten. Het gevolg voor de rijksbelastingdienst is dat deze te maken kan krijgen met twee soorten verliesverrekening. De verliezen zullen, ingeval de nieuw opgerichte onderneming in een later stadium ook andere activiteiten gaat ontplooiën dan wel ingeval de «derde» ook andere activiteiten ontplooit of gaat ontplooiën, moeten worden gesplitst in een deel dat valt toe te rekenen aan de exploitatie van de vergunning en een deel dat aan de andere verliezen wordt toegeschreven. Er is namelijk geen verbod op het – voor de op te richten

tatie zou worden begonnen. Met de voorgestelde regeling is de vergunninghouder pas een vergoeding verschuldigd vanaf het moment dat de aanloopverliezen zijn gecompenseerd en de exploitatie ook werkelijk lonend begint te worden, met andere woorden vanaf het moment dat er winst wordt behaald. Aan deze laatste benadering geef ik de voorkeur.

De opmerking van de Raad dat in de toelichting alleen wordt gesproken over vennootschapsbelasting terwijl de derde geen rechtspersoon behoeft te zijn zodat in dat geval inkomstenbelasting zal zijn verschuldigd, is geheel juist. Bij het concipiëren van de teksten is er vanuit gegaan dat, gezien de aard van de werkzaamheden, de derde altijd een rechtspersoon zal zijn zodat in de toelichting alleen over vennootschapsbelasting wordt gesproken. In theorie zou de derde echter ook een natuurlijk persoon kunnen zijn in welk geval de inkomstenbelasting aan de orde komt. De opmerking van de Raad is voor mij aanleiding geweest om duidelijkheid op dit punt te scheppen. In artikel 13c, vierde lid, is thans bepaald dat de derde alleen een rechtspersoon kan zijn.

5. De vijfde opmerking van de Raad betreft de verliescompensatie. De constatering van de Raad dat de rijksbelastingdienst kan worden geconfronteerd met twee soorten verliescompensatie is juist. Dit is het gevolg van het feit dat voor de vergoeding weliswaar zoveel mogelijk is aangesloten bij de inkomstenbelasting en de vennootschapsbelasting maar niet volledig. Eén en ander hangt samen met de aan de vergoeding ten grondslag liggende uitgangspunten. De vergoeding is pas verschuldigd vanaf het moment dat de aanloopverliezen zijn gecompenseerd en de exploitatie van de vergunning ook werkelijk lonend wordt. De afwijkende regeling voor de verliescompensatie vindt zijn oorzaak in het karakter van de vergoeding. Zoals de naam al aanduidt, vormt de «vergoeding» de tegenprestatie voor het verkregen hebben van de vergunning. De vergoeding heeft daarmee het karakter van een huurrecht of een royalty gekregen. Bij dergelijke rechten hoort in het algemeen geen verliescompensatie. Is de huurprijs of de royalty betaald dan is de zaak daarmee afgedaan. Gezien echter

onderneming in een later stadium – ontplooiën van andere activiteiten dan het exploiteren van de vergunning. Dit brengt extra uitvoeringslasten mee voor de rijksbelastingdienst.

De regeling van de aanloopverliezen brengt gelijksoortige problemen mee. In artikel 51, derde lid, Wet IB en artikel 20, derde lid, Wet Vpb worden aanloopverliezen omschreven als de verliezen geleden gedurende de eerste zes jaren na de stichting van een onderneming. In het vijfde lid worden aanloopverliezen gedefinieerd als de verliezen geleden gedurende de eerste zes boekjaren na de verlening van de vergunning.

Voor de al hiervoor genoemde «derde» is dit wellicht het enig mogelijke aanknopingspunt, maar voor de in artikel 13h, derde lid, onderdeel a, bedoelde «met het oog op de exploitatie van de vergunning opgerichte rechtspersoon» verlopen de berekeningswijzen niet synchroom. De kosten die gemaakt zijn voordat de vergunning is verleend – het tijdstip van oprichting zal niet altijd precies samenvallen met het tijdstip van de vergunningverlening – vallen nu niet onder de aanloopverliezen.

Zowel met betrekking tot de «derde» als met betrekking tot de nieuw opgerichte rechtspersoon bestaat de mogelijkheid dat de rijksbelastingdienst met twee verschillende soorten aanloopverliezen te maken krijgt: die vanaf de stichting en die vanaf de verlening van de vergunning. Dit brengt uiteraard extra uitvoeringslasten mee.

Dit alles overziende is bij de Raad de vraag gerezen of het belang van afwijkende begrippen opweegt tegen de belangen van eenvoud van regelgeving en van uitvoering. De memorie van toelichting overtuigt op dit punt niet. Te overwegen ware artikel 41a, vijfde lid, inhoudelijk te harmoniseren met de systematiek in de Wet IB en de Wet Vpb.

6. Het negende lid van artikel 41a, waarin onder houder van een vergunning mede wordt verstaan degene die de vergunning of een gedeelte daarvan feitelijk exploiteert, roept een aantal vragen op. De Raad gaat ervan uit dat met de laatstbedoelde persoon op de in artikel 13c, vierde lid, (en artikel 13g, eerste lid) bedoelde «derde» wordt bedoeld. Dit ware in de wettekst danwel in de toelichting te verduidelijken.

het feit dat bij de voorgestelde regeling de vergoeding afhankelijk is van de winst is er voor gekozen om toch een vorm van verliescompensatie toe te staan en wel voorwaartse verliesverrekening. Achterwaartse verliesverrekening past naar mijn oordeel niet bij de voorgestelde vergoeding. Wordt immers een huurprijs of een royalty betaald en wordt in een volgend jaar verlies geleden dan wordt niet meer teruggekomen op hetgeen in het verleden is betaald. Hooguit wordt het verlies gecompenseerd met in de toekomst te behalen winst. Bij de voorgestelde regeling voor de vergoeding is deze systematiek gevolgd.

Voorts moet worden bedacht dat de vergoeding alleen verschuldigd is over de voordelen uit de exploitatie van de vergunning. Het lichaam dat de vergoeding is verschuldigd kan echter ook nog andere activiteiten verrichten dan het exploiteren van de vergunning. In dat geval zal voor de vergoeding een winstplitsing noodzakelijk zijn om er voor te zorgen dat de vergoeding zich slechts uitstrekt tot de voordelen uit de exploitatie van de vergunning. Daarnaast is de vennootschapsbelasting die is toe te rekenen aan de voordelen uit de exploitatie van de vergunning, voor de grondslag van de vergoeding een bedrijfslast. Het is dus niet alleen op het punt van de verliescompensatie dat de vergoeding afwijkt van de winstbepaling voor de inkomsten- en vennootschapsbelasting. Op grond van het voorgaande geef ik dan ook de voorkeur aan de afwijkende regeling voor de verliescompensatie zoals deze bij het wetsvoorstel is voorgesteld. Wel is de opmerking van de Raad voor mij aanleiding geweest de memorie van toelichting op dit onderdeel uit te breiden.

6. Onder degene die de vergunning of een gedeelte daarvan exploiteert, kan inderdaad ook de derde als bedoeld in artikel 13c worden begrepen. De aanbeveling van de Raad om in de toelichting te verduidelijken dat met de feitelijke exploitant bedoeld in artikel 41a, negende lid, wordt bedoeld op de derde genoemd in artikel 13c, vierde lid, heb ik dan ook overgenomen. De volgende opmerking van de Raad

De in artikel 13h, derde lid, aanhef en onderdeel a, gestelde eis dat de aanvrager van een vergunning een met het oog op de exploitatie van de vergunning opgerichte (dan wel op te richten) rechtspersoon dient te zijn, geldt niet voor deze «derde». Uit de toelichting op artikel 13h blijkt niet waarom deze eis niet tevens voor de «derde» geldt.

Voor de rijksbelastingdienst is er het hiervoor onder punt 6 van dit advies gesignaleerde probleem van de mogelijkheid van twee soorten aanloopverliezen – te weten die vanaf de oprichting van de onderneming en die vanaf het verlenen van de vergunning, een vergunning die, zo merkt de Raad nog op, niet aan de «derde» is verleend – en twee soorten verliesverrekening – te weten de «gewone» verliesverrekening (met carry-back) die zal gelden voor andere verliezen dan de uit het exploiteren van de vergunning voortkomende verliezen en de daarvan af te splitsen verliezen die wel aan het exploiteren van de vergunning kunnen worden toegerekend en waarin alleen met de voordelen van de acht komende boekjaren kan worden verrekend.

Aan het voorgaande ware in de toelichting aandacht te besteden.

7. Artikel 41a, zesde lid, bepaalt dat de vergoeding wordt geheven en ingevorderd door de rijksbelastingdienst, waarbij de heffing en invordering geschieden met toepassing van de Algemene wet inzake rijksbelastingen (Stb.1959, 301) en de Invorderingswet 1990 (Stb.221) als ware de heffing een rijksbelasting.

Een fictie als deze dient, mede gelet op aanwijzing 61 Ar, te worden vermeden. De genoemde wetten waren van overeenkomstige toepassing te verklaren.

8. De kosten, verbonden aan de heffing en invordering van de vergoeding die de houder van een vergunning verschuldigd is, komen ten laste van de begroting van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat. Deze kosten worden jaarlijks bij beschikking door de Minister van Financiën vastgesteld (voorgesteld artikel 41a, achtste lid). De Raad

heeft betrekking op de vraag waarom de derde of de feitelijke exploitant geen rechtspersoon behoeft te zijn. Bij onderdeel 4 van dit nader rapport heb ik reeds aangegeven dat aan het wetsvoorstel een bepaling is toegevoegd op grond waarvan ook de derde een rechtspersoon moet zijn.

De Raad wijst ten slotte op de bij onderdeel 6 van het advies (bedoeld zal zijn onderdeel 5 van het advies) geconstateerde mogelijkheid van twee verschillende soorten aanloopverliezen en twee verschillende soorten verliesverrekening. Aan de aanbeveling van de Raad om hier in de toelichting nader aandacht aan te besteden, heb ik naar aanleiding van onderdeel 5 van het advies reeds voldaan.

7. De zevende opmerking van de Raad heeft betrekking op de in artikel 41a, zesde lid, van het wetsvoorstel opgenomen fictie. Aanwijzing 61 Ar bepaalt dat de formulering van een regel in de vorm van een fictie zoveel mogelijk wordt vermeden. De aanbeveling van de Raad om de Algemene wet inzake rijksbelastingen en de Invorderingswet 1990 van overeenkomstige toepassing te verklaren heb ik overgenomen. Van de gelegenheid heb ik gebruik gemaakt om de toepassing van de hiervoor bedoelde wetten nader te preciseren. Dit is gebeurd door in de bepaling aan te geven dat een aantal artikelen niet van toepassing zullen zijn op de heffing en invordering van de vergoeding.

8. Het artikel is in de door de Raad van State voorgestelde zin aangepast.

De Raad wijst op het feit dat voor het in rekening brengen van de kosten van heffing en invordering ten laste van de begroting van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat een andere constructie is gevolgd dan

merkt op dat de hier gevolgde constructie een andere is dan die, neergelegd in artikel 44, eerste lid, van de Wet financiering volksverzekeringen (Stb.1989, 129). Op grond van dat artikel kunnen de Ministers van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur en van Financiën bij ministeriële regeling regels stellen met betrekking tot de berekening van de kosten, door de rijksbelastingdienst gemaakt in verband met de inning van de premie voor volksverzekeringen, en met betrekking tot de verdeling van die kosten over de betrokken fondsen. Te overwegen ware in het wetsvoorstel te bepalen dat de kosten, bedoeld in artikel 41, achtste lid, van het wetsvoorstel, jaarlijks worden vastgesteld bij gezamenlijk besluit van de Minister van Financiën en de Minister van Verkeer en Waterstaat.

9. Artikel 41a, zevende lid, waarin bepaald wordt dat de vergoeding wordt geheven bij wege van aanslag impliceert een aangifte. Bij de Raad is de vraag gerezen of een afzonderlijke aangifte zal worden gevraagd dan wel dat het in de bedoeling zal liggen dat de inspecteur van 's Rijks belastingen de aangifte vennootschapsbelasting dan wel de aangifte inkomstenbelasting (indien de «derde» geen rechtspersoon is) als uitgangspunt zal nemen. In de memorie van toelichting ware in te gaan op de manier waarop een en ander geregeld zal gaan worden.

die welke is neergelegd in artikel 44, eerste lid, van de Wet financiering volksverzekeringen. Daarin is een gezamenlijk besluit van de Ministers van Financiën en Sociale Zaken en Werkgelegenheid voorzien. De opmerking van de Raad van State heeft ondergetekende er toe gebracht om in het achtste lid van artikel 41a te bepalen dat de aan de heffing en invordering van de vergoeding verbonden kosten zullen worden vastgesteld door de Minister van Financiën in overeenstemming met de Minister van Verkeer en Waterstaat.

9. De opvatting van de raad dat heffing bij wege van aanslag een aangifte impliceert, behoeft enige nuancering. Een aangifte is namelijk niet steeds noodzakelijk. Men denke aan de heffing van de hondenbelasting en de onroerende-zaakbelastingen door de gemeenten en aan de heffing van waterschapsbelastingen ter zake van polder- en waterschapslasten. Tegelijkertijd geef ik de Raad toe dat in gevallen als het onderhavige voorstel tot heffing van een vergoeding die afhankelijk is van de omvang van de winst, het verwerven van de voor de heffing benodigde gegevens door middel van een aangifte het uitgangspunt behoort te zijn. Uit de omstandigheden dat de winstbepaling als basis van de heffing van de vergoeding zoveel mogelijk is ontleend aan de winstbepaling voor de vennootschapsbelasting en dat de heffing geschiedt door de rijksbelastingdienst, vloeit inderdaad voort dat het de bedoeling is de gegevens die verstrekt worden in het kader van de aangifte vennootschapsbelasting tevens ten grondslag te leggen aan de heffing van de vergoeding (zoals hiervoor bij onderdeel 4 is aangegeven, kan heffing van de vergoeding van aan de inkomstenbelasting onderworpen personen niet voorkomen). Omdat de belastbare grondslag voor de vennootschapsbelasting echter niet geheel identiek is aan de grondslag voor de vergoeding als bedoeld in art. 41a, dienen voor de heffing van de vergoeding enkele aanvullende

gegevens te worden gevraagd. het ligt in de bedoeling hieraan praktisch de vorm te geven van een aanvullingsblad bij de aangifte vennootschapsbelasting. Het doen van aangifte voor de vennootschapsbelasting en voor de vergoeding, alsmede de aanslagregeling en de controle en dergelijke ter zake, kunnen dan steeds op eenvoudige en doelmatige wijze in één werkgang worden meegenomen. Materieel is op deze wijze de aangifte vennootschapsbelasting feitelijk identiek aan de aangifte voor de vergoeding. Formeel, zo heb ik mij nader gerealiseerd, bestaat er evenwel een verschil en is er sprake van twee aangiften. De aangifte vennootschapsbelasting mag, strikt genomen, immers alleen vragen naar gegevens die van belang kunnen zijn voor de heffing van de vennootschapsbelasting, bevatten. De aangifte voor de vergoeding vraagt ten dele andere gegevens. Met het oog op de handhaving van de heffingsregels inzake de vergoeding is het voorts wenselijk dat zowel de administratieve als de strafrechtelijke sancties die ingevolge de belastingwet dan wel ingevolge het commune strafrecht kunnen worden toegepast in gevallen waarin onjuiste aangifte is gedaan, ook tot de mogelijkheden zullen behoren. Ik heb daarom artikel 41a uitgebreid met een nieuw achtste lid, waarin met zoveel woorden wordt bepaald dat de aangifte vennootschapsbelasting tezamen met het hiervoor bedoelde aanvullingsblad zal gelden als aangifte voor de vergoeding.

10. De toelichting op artikel 41a, vierde lid, is ten aanzien van deelnemingsverhoudingen en het voorkomen van dubbele belastingheffing uiterst summier en ware uit te breiden.

11. In het opschrift wordt een citeertitel vermeld. Gelet op aanwijzing 184 Ar ware te overwegen de citeertitel achterwege te laten. Wordt deze echter gehandhaafd, dan ware deze tevens na artikel VII in een afzonderlijke bepaling op te nemen (aanwijzing 96 Ar).

Overigens ware in het opschrift uit te laten komen dat het wetsvoorstel niet alleen strekt tot wijziging van de WTV, doch ook van enkele andere wetten.

Tenslotte ware aanwijzing 107, tweede lid, Ar, inzake de beknoptheid van de aanhef, in acht te nemen.

10. De suggestie van de Raad om de toelichting op artikel 41a, vierde lid van het wetsvoorstel uit te breiden, heb ik overgenomen.

11. Ondergetekende heeft niet bedoeld een citeertitel aan het wetsvoorstel toe te voegen. Kennelijk heeft de Raad van State de titel wel als zodanig opgevat. Daarom heeft de opmerking van de Raad van State er toe geleid de titel achter het opschrift enigszins te wijzigen, zodat het niet langer lijkt alsof er sprake is van een citeertitel. Voorts is in het opschrift tot uitdrukking gebracht dat het wetsvoorstel ook strekt tot wijziging van andere wetten. Ondergetekende verstaat de opmerking over de beknoptheid zo dat deze geen betrekking heeft op de aanhef, maar op het opschrift. Rekening houdend met het door de Raad van

State gestelde over het uitbreiden van het opschrift met een vermelding van de wijziging van een aantal andere wetten, is het opschrift beknopter geformuleerd.

12. De opmerkingen van de Raad van State hebben geleid tot een aanpassing van de door de Raad aangehaalde artikelen.

12. Voorgesteld wordt om in de begripsbepalingen in artikel 1 WTV omschrijvingen op te nemen van de begrippen «concessie» en «vergunning». Deze twee begrippen worden omschreven door middel van verwijzingen naar hoofdstuk II respectievelijk hoofdstuk IIA van de wet. In het voorgestelde artikel 125f, tweede lid, van het Wetboek van Strafvordering (artikel V, onderdeel A, van het wetsvoorstel) worden de twee bedoelde begrippen omschreven met behulp van een gerichte verwijzing. Mede gelet op aanwijzing 79 Ar ware de in artikel V van het wetsvoorstel gevolgde verwijzingsmethode ook te hanteren in artikel 1 WTV.

Deze opmerking ware tevens te betrekken op het voorgestelde artikel 41a, eerste lid, WTV.

13. In enkele artikelen, zoals in artikel 5, tweede lid, artikel 13g, tweede lid, onderdeel a, en artikel 13s wordt gesproken over dienststaanbieders respectievelijk de dienststaanbieder. De inhoud van dit begrip is niet aanstonds duidelijk. Om onduidelijkheid te voorkomen ware in artikel 1 een omschrijving van het begrip «dienststaanbieder» op te nemen.

13. In artikel 1 is een omschrijving van het begrip dienststaanbieder opgenomen. In de memorie van toelichting wordt zowel bij artikel 1 als bij de artikelen waarin het begrip voorkomt, daarop nader ingegaan.

14. De geldende tekst van artikel 5, onderdeel b, WTV is al vrij complex geformuleerd, met name omdat dit onderdeel een verbod bevat met daarop een uitzondering, en omdat in het artikel vier verschillende verwijzingen voorkomen. Thans wordt voorgesteld aan het artikel een tweede lid toe te voegen, waarin twee gevallen worden omschreven waarvoor het bedoelde verbod niet geldt, alsmede een derde lid, waarin het tweede lid van overeenkomstige toepassing wordt verklaard op houders van een machtiging als bedoeld in artikel 17 van de wet. Artikel 5 ware opnieuw, en op een eenvoudiger manier, te redigeren.

14. Artikel 5 is opnieuw geredigeerd. Van de gelegenheid is gebruik gemaakt de per 1 januari 1993 opgetreden liberalisering voor wat betreft het gebruik van vaste verbindingen van KPN in de wetstekst vast te leggen, nu deze tekst strijdig is met de zogenaamde dienstenrichtlijn van 28 juni 1990 (richtlijn van de Commissie van de Europese Gemeenschappen (90/388/EEG) betreffende de mededinging op de markten voor telecommunicatiediensten (PbEG L 192/10). In de memorie van toelichting op artikel 5 wordt hierop een nadere toelichting gegeven.

15. In artikel 13g wordt een aantal verplichtingen omschreven waaraan de houder van een vergunning dient te voldoen. In artikel 13h worden gronden genoemd waarop de

15. Zoals de Raad al aangeeft betreft artikel 13h de eisen waaraan wordt getoetst of een aanvraag om een vergunning kan worden ingewilligd, terwijl bij en krachtens

verlening van een vergunning wordt geweigerd. Deze twee bepalingen komen gedeeltelijk overeen. Beide artikelen noemen bijvoorbeeld de aspecten «kwaliteit van de telecommunicatie-infrastructuur» (artikel 13g, eerste lid, onderdeel a, en artikel 13h, derde lid, onderdeel d, onder 2) en «het gebruik van frequenties» (artikel 13g, eerste lid, onderdeel b, en artikel 13h, derde lid, onderdeel d, onder 3). Er zijn echter op diverse punten verschillen tussen de twee artikelen die niet alle verklaard kunnen worden door het feit dat artikel 13h een aantal vereisten bevat waaraan slechts eenmaal – bij het beoordelen van de aanvraag – zal worden getoetst. Te overwegen ware deze dubbele regulering achterwege te laten. Zo daar niet toe wordt overgegaan ware tenminste zorg te dragen voor een inhoudelijke afstemming en een afstemming in woordkeus.

Voorts blijkt uit artikel 13c, tweede lid, dat de vergunninghouder verplicht is de bij de vergunning opgelegde diensten landelijk te verzorgen en aan een ieder tegen vergoeding het gebruik daarvan ter beschikking te stellen. In artikel 13h ontbreekt echter een weigeringsgrond die met dit vereiste verband houdt. Artikel 13h ware ter zake aan te vullen.

16. In het wetsvoorstel wordt geregeld dat een vergunning wordt geweigerd, indien de aanvraag niet voldoet aan de regels omtrent de inhoud van aanvragen, de daarbij over te leggen gegevens en de indiening van aanvragen (voorgesteld artikel 13h, derde lid, onderdeel b, in combinatie met het eerste en tweede lid). Echter, artikel 4:5 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) voorziet reeds in de mogelijkheid om in dergelijke gevallen de vergunning niet te behandelen. Daarbij wordt, anders dan in het wetsvoorstel, tevens bepaald dat de aanvrager de gelegenheid moet worden geboden de aanvraag aan te vullen. Te overwegen ware artikel 13h, derde lid, onderdeel b, te schrappen. Wordt deze bepaling gehandhaafd, dan ware deze afwijking van de Awb te motiveren.

artikel 13g verplichtingen worden opgelegd aan de vergunninghouders. Uiteraard zal een aanvraag worden afgewezen, indien op voorhand duidelijk is dat de betrokken aanvrager niet voornemens is zich te houden aan de terzake geldende regelgeving (waaronder het bij of krachtens artikel 13g bepaalde) of daartoe niet in staat zal zijn. Om dit punt te verduidelijken is artikel 13h terzake aangevuld (nieuw derde lid, onder b).

Daarmede wordt tevens tegemoet gekomen aan het bezwaar van de Raad dat een weigeringsgrond in artikel 13h ontbrak in verband met het in artikel 13c, tweede lid, bepaalde.

Van een dubbele regulering in beide artikelen (13g en 13h) is gezien tegen achtergrond van het hierboven gestelde naar de mening van de ondergetekende geen sprake.

Tenslotte zijn in artikel 13h enkele redactionele wijzigingen aangebracht, waardoor de woordkeus van de artikelen 13g en 13h meer overeenstemt.

Van de gelegenheid is gebruik gemaakt in artikel 13g, eerste lid, onder a, te expliciteren dat in de uitvoeringsregelgeving ook eisen kunnen worden gesteld aan de eigenschappen van de infrastructuur van vergunninghouders, die de technische aftapbaarheid van die infrastructuur betreffen.

16. De betreffende bepaling in artikel 13h, derde lid, is geschrapt.

17. Koninklijke PTT Nederland N.V. (KPN) zal, behalve als houder van de concessie bedoeld in het geldende artikel 3 WTV, ook kunnen optreden als vergunninghouder voor bij algemene maatregel van bestuur aangewezen technische systemen (voorgesteld artikel 13i). Het betreft hier overigens blijkens de toelichting op artikel 13i niet alle krachtens artikel 13a aan te wijzen systemen die onder hoofdstuk IIA van de wet zullen vallen. In de toelichting op artikel 13i wordt met nadruk gesteld dat er een scheiding dient te zijn tussen de taken van KPN als vergunninghouder en die als concessiehouder. Daar wordt aan toegevoegd dat daarbij vooralsnog niet zover wordt gegaan om KPN te dwingen haar activiteiten als vergunninghouder in een aparte rechtspersoon onder te brengen. Verzekerd zal in ieder geval dienen te zijn dat er een scheiding is in boekhoudkundige zin, zo wordt gesteld.

Het gevaar van vermenging van de taken als concessiehouder en die als vergunninghouder is niet denkbeeldig. In het wetsvoorstel ware niettemin te bepalen dat de in artikel 13i bedoelde vergunning zal worden toegekend aan een door KPN op te richten rechtspersoon, die zich uitsluitend met activiteiten als vergunninghouder mag bezighouden.

18. In artikel 13w (artikel I, onderdeel I) wordt bepaald dat de minister aan de vergunninghouders nummerblokken toekent en dat hij daarbij geen onderscheid maakt tussen de houders van een vergunning. De Raad heeft zich afgevraagd of aan deze bepaling in een formele wet behoefte bestaat. De toelichting op deze bepaling geeft onvoldoende informatie voor de beantwoording daarvan. In de toelichting ware de noodzaak van de opneming van het eerste en het tweede lid aan te geven. Indien zulks niet op overtuigende wijze kan worden gedaan, dan ware te volstaan met het bepaalde in het derde lid.

19. Het geldende artikel 41 WTV voorziet erin dat, overeenkomstig bij of krachtens algemene maatregel van bestuur vast te stellen regels, vergoeding verschuldigd is voor onder meer de verlening van bepaalde soorten van vergunningen. Voorgesteld wordt om dit artikel uit te breiden met de diverse soorten van vergunningen die, onder uiteenlopende namen, voorkomen in het

17. Deze suggestie van de Raad van State is door ondergetekende niet overgenomen. Eenzelfde gedachte als de door de Raad van State aangehaalde ligt ten grondslag aan artikel 2, vijfde lid, van de Machtigingswet PTT Nederland NV. Op dit moment is bij de Tweede Kamer een wetsvoorstel aanhangig waarin wordt voorgesteld de in genoemd artikel opgenomen verplichting tot het oprichten van een rechtspersoon die uitsluitend zal worden belast met het uitvoeren van concessietaken, te schrappen (kamerstukken II, 1992/93, 23 222 nrs. 1-3). Ondergetekende is van mening dat waar de verplichting tot het oprichten van een aparte rechtspersoon voor concessietaken niet langer nodig geoordeeld wordt, deze noodzaak evenmin aanwezig is ingevolge het gaat om taken die worden verricht als vergunninghouder.

18. In de memorie van toelichting is op de noodzaak van het bepaalde in artikel 13w ingegaan.

19. Anders dan de Raad van State is ondergetekende van mening dat in het nieuw voorgestelde artikel 41a, voldoende tot uitdrukking komt dat de in rekening te brengen kosten verband houden met de kosten van behandeling van de diverse soorten vergunningen. Ondergetekende is dan ook van mening dat een aanpassing van onderdeel b of e, niet noodzakelijk is.

nieuwe hoofdstuk IIA van de wet (artikel 1, onderdeel P). Uit de artikelsgewijze toelichting blijkt dat de vergoeding verband zal houden met de kosten van behandeling van de diverse soorten van vergunningen. In artikel 41, zoals dit gewijzigd zal worden, komt dit echter niet tot uitdrukking, nu de wijziging wordt aangebracht in onderdeel a van dat artikel. Te overwegen ware de uitbreiding van artikel 41 aan te brengen in onderdeel b of e, nu in deze onderdelen de verschuldigde vergoeding betrekking heeft op de kosten van de door de overheid te verrichten handelingen.

20. In de toelichting op het voorgestelde artikel 64 wordt gesteld dat de voorgestelde wijziging van het artikel ertoe strekt de houder van een vergunning ertoe te verplichten mee te werken aan de uitvoering van een bijzondere last tot afluisteren. In het artikel zelf wordt echter gesproken over de houder van een machtiging, hetgeen wil zeggen: de houder van een zendmachtiging zoals bedoeld in het geldende artikel 17 WTV. Indien de redactie van het artikel op een verschrijving berust, ware de tekst aan te passen. Is echter geen sprake van een verschrijving, dan ware de toelichting aan te vullen.

21. Voorgesteld wordt in artikel 2 van de Radio-Omroep-Zender-Wet 1935 (Stb. 403) de verwijzing naar het begrip «telecommunicatie-infrastructuur» in artikel 1, onder f, WTV, te vervangen door een eenvoudige verwijzing naar de WTV (artikel II van het wetsvoorstel), zonder een aanduiding van het artikel uit die wet waarop wordt gedoeld. Deze wijziging is niet begrijpelijk, nu de omschrijving van het begrip «telecommunicatie-infrastructuur» ongewijzigd in artikel 1, onder f, WTV blijft staan. De voorgestelde wijziging ware, mede gelet op aanwijzing 79 Ar, achterwege te laten.

22. Artikel 363 van het Wetboek van Strafrecht (WvSr) heeft thans de strekking dat de ambtenaar die zich laat omkopen een ambtsmisdrijf pleegt. Voorgesteld wordt deze strafbaarstelling uit te breiden tot een ieder die werkzaam is bij de houder van de concessie of bij een houder van een vergunning of machtiging, voor zover hij krachtens de wet medewerking verleent aan het aftappen of opnemen van telecom-

20. Er is geen sprake van een verschrijving. De memorie van toelichting is aangepast. Zowel het eerste als het tweede lid van artikel 64 wordt thans toegelicht.

21. Artikel II is geschrapt.

22. Naar aanleiding van de opmerking van de Raad van State is het oorspronkelijk voorgestelde artikel 363 heroverwogen. Dit heeft er toe geleid dat wordt voorgesteld een nieuw artikel 328quater op te nemen in Titel XXV met als opschrift «Bedrog» en wel na het bestaande artikel inzake de omkoping van anderen dan ambtenaren, terwijl de memorie van toelichting is aangepast en uitgebreid.

municatie (artikel III, in verbinding met artikel V, onderdeel A, van het wetsvoorstel).

In de toelichting op artikel III wordt deze wetswijziging op een weinig overtuigende wijze gemotiveerd. Gesteld wordt dat de uitbreiding van de strafbaarheid verband houdt met de privatisering van KPN, waardoor het personeel van KPN de status van ambtenaar heeft verloren. Daarbij wordt eraan voorbijgegaan dat de strafbaarheid tevens wordt uitgebreid tot personen, werkzaam bij een houder van een vergunning of van een machtiging, die ook in het verleden geen ambtenaar waren.

De wijziging van artikel 363 is overigens ook wetstechnisch minder wenselijk, nu artikel 363 deel uitmaakt van een Titel in het WvSr met als opschrift: «Ambtsmisdrijven».

Gelet op het voorgaande ware het artikel te heroverwegen.

23. In het geldende artikel 125g van het Wetboek van Strafvordering wordt de bevoegdheid geregeld om in het kader van het gerechtelijk vooronderzoek gegevensverkeer via telecommunicatie-infrastructuur af te tappen. Bij de voorgestelde wijziging van dit artikel wordt de termijn van tweemaal vierentwintig uur waarbinnen thans procesverbaal van het aftappen dient te worden opgemaakt, gewijzigd in: onverwijld. Niet valt in te zien waarom de nauwkeurige tijdsaanduiding die thans in de wet is opgenomen, vervangen wordt door een aanduiding die veel minder nauwkeurig is. Tenzij deze wijziging overtuigend kan worden gemotiveerd, ware zij achterwege te laten.

24. Het wetsvoorstel ware aan te passen aan het gegeven dat het voorstel van wet, genoemd in de aanhef van de artikelen IV en V van het voorliggende wetsvoorstel, tot wet is verheven en in het Staatsblad is geplaatst (Stb. 1993, 33).

25. Het laatste lid van artikel VI, onderdeel B, bevat een ongebruikelijke en overbodige bepaling die naar de mening van het college achterwege dient te blijven («Waar ... wordt verwezen naar bepalingen van de Wet ... wordt bedoeld op de tekst ... zoals deze is komen te luiden ingevolge deze wet»).

23. Aan het advies van de Raad van State is gevolg gegeven.

24. Deze opmerking van de Raad van State heeft geleid tot een aanpassing in het wetsvoorstel.

25. De door de Raad van State bedoelde bepaling is geschrapt.

26a. De houder van een vergunning is een vergoeding verschuldigd over het bedrag van de gezamenlijke voordelen uit de exploitatie van de vergunning, na aftrek van de verschuldigde vennootschapsbelasting (voorgesteld artikel 41a WTV). Deze vergoeding bedraagt 7,5 procent van de in een boekjaar behaalde voordelen na aftrek van de vennootschapsbelasting.

In de toelichting wordt ter motivering van de vergoeding gesteld dat het recht tot exploitatie wordt toegekend aan een beperkt aantal vergunninghouders, die daardoor in de gelegenheid worden gesteld voordelen te behalen op een markt die slechts voor een beperkt aantal vergunninghouders toegankelijk wordt gemaakt. Het komt de bewindspersoon dan ook redelijk voor dat een bescheiden deel van deze voordelen die door deze beperkte groep van vergunninghouders kunnen worden behaald ten goede komen aan de Staat (paragraaf 5 (Budgettaire consequenties) van de toelichting).

In deze motivering wordt er kennelijk van uitgegaan dat, doordat slechts sprake is van beperkte concurrentie, overwinst zal ontstaan. Het is echter ook mogelijk dat de vergunninghouders de aan het Rijk te betalen vergoeding zullen doorberekenen in de tarieven die zij aan het publiek in rekening brengen. Juist doordat slechts beperkte concurrentie zal bestaan, kan voor een dergelijke tariefstelling ruimte bestaan. Het gevolg kan derhalve zijn dat de vergoeding feitelijk wordt opgebracht door de consumenten.

In de toelichting ware hierop in te gaan. Voorts ware aan te geven of de vergoeding zal worden verlaagd of afgeschaft naarmate meer vergunningen dan het thans voorziene aantal zullen worden uitgegeven.

b. Over de hoogte van het vergoedingspercentage wordt slechts opgemerkt dat die redelijk wordt geacht gelet op de andere lasten die reeds uit anderen hoofde op de houder van een vergunning drukken (toelichting op artikel 41a). Deze motivering ware nader te concretiseren.

26. Mobiele telefonie volgens het GSM-systeem is een technisch geavanceerd systeem met zeer gunstige groeivoorzichten. Ervaringen in het buitenland wijzen er op dat het om een activiteit gaat, die door de kapitaalmarkt als uitermate winstgevend wordt gezien.

In Nederland heeft thans reeds een aantal bedrijven te kennen gegeven voor een vergunning in aanmerking te willen komen.

Uit de bedrijven die aan de selectie-procedure meedoen, zal er één of zal één consortium, bestaande uit een aantal samenwerkende bedrijven, worden geselecteerd, waaraan vervolgens een vergunning wordt verleend. Ook aan KPN wordt een vergunning verleend. Deze twee vergunninghouders zullen als enigen in staat worden gesteld mobiele diensten volgens het GSM-systeem aan te bieden en daar voordelen mee te behalen. Dat betekent dat aan deze vergunningen een schaarste-aspect is verbonden. Er bestaan duidelijke indicaties van gunstige perspectieven. De intrinsieke waarde van Nederlandse GSM vergunningen is naar mijn mening aanzienlijk. Immers Nederland biedt gunstige omstandigheden (bijv. hoge bevolkingsdichtheid, goede infrastructuur en ontwikkeld netwerk van wegen, uitstekend bestaand telecommunicatiesysteem, ontwikkelde industrie etc.). Doorslaggevend is derhalve geweest dat een vergunning vanwege het al eerder genoemde schaarsteaspect een waarde vertegenwoordigt. Geoordeeld is dat bij het verlenen van een vergunning zonder enige tegenprestatie, de Staat het risico zou lopen van verwijten van uitverkoop indien nadien zou blijken dat het om zeer winstgevende activiteiten zou gaan. Gelet op het vorenstaande is besloten tot het vragen van een vergoeding. In verband hiermee zijn door diverse deskundigen rekenmodellen ontwikkeld ten behoeve van de inschatting van de opbrengsten, te verwachten van de exploitatie van de vergunningen. Op zich leidde dit tot uiteenlopende resultaten. Wel werd de mening gedeeld dat na een aantal aanloopjaren een zodanig rendement te verwachten is dat een vergoeding in de orde van grootte van 7.5% in het geheel niet als een drempel voor toetreding tot de markt kan worden gezien. Doordat de vergoeding voor de vergunninghouder een aftrekpost voor de

vennootschapsbelasting vormt, is de werkelijke hoogte van de vergoeding 4.9%.

Na afweging van de verschillende mogelijkheden is dan ook gekozen voor een winstheffing van 7,5%.

De Raad van State vraagt zich af of door het introduceren van de heffing het gevaar niet aanwezig is, dat deze zal doorwerken in de tarieven voor de Nederlandse gebruikers. Het is ontegenzeggelijk waar dat een heffing de kostenbasis van het systeem verhoogt. Dat wil evenwel niet op voorhand zeggen dat de tarieven in Nederland hoger zullen zijn dan in omliggende landen. Immers, aangezien rekening gehouden moet worden met internationale concurrentie, zal een beheerder, uitgaande van een identieke dienst, er qua prijsstelling voor waken te veel af te wijken op straffe van verlies van marktaandeel. In dat geval zal betaling van een winstheffing ofwel tot grotere efficiency ter compensatie leiden ofwel ten koste van zijn winstmarge gaan. Zolang echter deze marge aan een door de onderneming zelf vastgesteld minimum rendementsvoorwaarde voldoet, zal dit naar verwachting de gegadigden voor een tweede vergunning geenszins afremmen. Ook de huidige concessiehouder, die een vergunning krijgt, had geen overwegende bezwaren tegen de voorgestelde vergoeding.

In het wetsvoorstel wordt uitgegaan van twee GSM-vergunningen. Aan het verstrekken van nog meer GSM-vergunningen wordt thans niet gedacht. Artikel 13b biedt echter wel de mogelijkheid dat nog meer GSM-vergunningen zullen worden verleend. Mocht te zijner tijd hiertoe worden besloten, dan zijn er, gezien de eerdere argumentatie en het ook alsdan nog steeds beperkte aantal vergunningen, geen redenen om een verlaging van de heffing te overwegen. Overigens kan er, in geval van meerdere vergunninghouders, sprake zijn van lagere winsten zodat langs die weg de afdrachten uit hoofde van winstheffing feitelijk lager zullen kunnen uitvallen.

27. Bij brief van 8 maart 1993 heeft de regering aan de Commissie van de Europese Gemeenschappen verzocht te bezien hoe het wetsvoorstel zich verhoudt tot het Gemeenschapsrecht. De Directeur-Generaal van het Direc-

27. De toelichting is aangepast.

Een deel van de redactionele opmerkingen van de Raad van State is overgenomen.

toraat-Generaal van de Concurrentie van de Europese Commissie heeft bij brief van 31 maart 1993 zijn commentaar op het wetsvoorstel aan de regering doen toekomen. Dit commentaar is aan de Raad toegezonden (brief van 12 mei 1993, kenmerk HDTP/93/10895/HP). De Vice-President van de Raad heeft bij brief van 26 mei 1993 de regering verzocht om haar reactie op dit commentaar aan de Raad te doen toekomen. Een dergelijke reactie is bij brief van 5 juli 1993 (kenmerk HDTP/93/13553/HP) aan de Raad toegezonden.

Van het voorgaande ware in de toelichting melding te maken.

28. Voor enkele redactionele kanttekeningen moge het college verwijzen naar de bij het advies behorende bijlage.

De Raad van State geeft U in overweging het voorstel van wet te zenden aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal, nadat met het vorenstaande rekening zal zijn gehouden.

De waarnemend Vice-President van de Raad van State,
G. H. Veringa

Ik moge U verzoeken het hierbij gevoegde gewijzigde voorstel van wet en de gewijzigde memorie van toelichting aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal te zenden.

De Minister van Verkeer en Waterstaat, a.i.,
J. G. M. Alders

Lijst van redactionele kanttekeningen, behorende bij het advies no. W09.93.0028 van de Raad van State van 20 juli 1993

– In het voorgestelde artikel 4, zesde lid, van de Wet op de telecommunicatievoorzieningen (Stb. 1988, 520) (WTV) waren de woorden «is van overeenkomstige toepassing» te wijzigen in: is van toepassing (aanwijzing 83 van de Aanwijzingen voor de regelgeving (Ar)).

– Mede gelet op de voorgestelde tekst van artikel 60, derde lid, WTV ware artikel 10 van die wet aan te passen aan de invoering van een nieuw hoofdstuk IIA in de wet.

– In het voorgestelde artikel 41 a, vijfde lid, WTV ware «gelden» te wijzigen in: geleden.

– In het voorgestelde artikel 50, vierde lid, WTV ware de aanduiding «artikel 43c» te vervangen door het juiste artikelnummer. Deze opmerking ware tevens te betrekken op de toelichting op artikel 13v WTV.

– In artikel I, onderdeel AA, eerste en tweede lid, van het wetsvoorstel ware na «wordt» telkens in te voegen: telkens.

- In artikel IV, onderdeel A, van het wetsvoorstel ware «Artikel 138» te wijzigen in: Artikel 138a.
- In artikel V, onderdeel C, van het wetsvoorstel ware «eerste lid, onder n» te wijzigen in: eerste lid, onder d.
- In artikel V, onderdeel D, van het wetsvoorstel ware na «artikel 552o» in te voegen: eerste lid, onder a.
- In paragraaf 1 (Achtergronden van het wetsvoorstel) van de toelichting ware aanwijzing 341 Ar in acht te nemen. Voorts ware aanwijzing 219 in acht te nemen.
- In paragraaf 3 (Advisering), laatste alinea, van de toelichting ware «Onderdeel F, onder 4» te wijzigen in: Het nieuwe artikel 8, vierde lid, WTV.
- Gelet op de brief van de Minister-President van 18 november 1992, nr. 92 MO08337, houdende vaststelling van de Aanwijzingen voor de regelgeving per 1 januari 1993, ware de verwijzing naar de in paragraaf 4 van de toelichting genoemde aanwijzingen te actualiseren.
- In de toelichting op artikel I, onderdeel C, eerste alinea, ware «het derde lid van dit onderdeel» te wijzigen in: het derde lid van artikel 4.
- In de toelichting op artikel I, onderdeel C, laatste alinea, ware «artikelen 13p en 13r» te wijzigen in: artikelen 13o en 13r.
- In de toelichting op artikel I, onderdeel F, ware «de artikelen 8 en 9» te wijzigen in: artikel 8.
- In de toelichting op artikel I, onderdeel W, ware de volzin «Daarbij is ten aanzien van artikel 13f aangesloten.» te herschrijven.
- In de toelichting op artikel III waren de woorden «Het is van belang deze werknemers met de voorgestelde bepaling strafrechtelijk een steun in de rug te geven.» achterwege te laten.